

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____

Рішення № _____ від _____ 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення державного гірничого нагляду» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані листом Державної служби України з питань праці від 18.07.2018 № 5705/1/10.3-ДП-18.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та відповідного аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику)

встановлено:

проектом постанови пропонується затвердити Порядок здійснення державного гірничого нагляду (далі – проект Порядку).

Згідно з преамбулою проекту постанови його розроблено відповідно до статті 63 Кодексу України про надра.

Однак, проект постанови не може бути погоджений Службою у представлений редакції з огляду на нижчезазначене.

1. Щодо положень, пов'язаних із здійсненням державного контролю (нагляду), зазначаємо наступне.

Пунктом 1 проекту Порядку визначається, що цей *Порядок визначає основні завдання та процедуру здійснення Державною службою України з питань праці та її територіальними органами державного гірничого нагляду.*

Розділом II проекту Порядку визначається *порядок проведення планових та позапланових перевірок.*

Державна регуляторна служба України
ВІХ №8518/0/20-18 від 28.08.2018

Розділом III проекту Порядку встановлюється *порядок складання акта, припису та прийняття рішень за результатами планової, позапланової перевірки.*

Розділом IV проекту Порядку визначаються *права посадових осіб Держпраці у сфері державного гірничого нагляду.*

Частиною другою статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» є *законом прямої дії*, процедурним та визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) (далі - Закон про нагляд (контроль)).

За визначенням, наведеним у статті 1 Закону про нагляд (контроль), *державний нагляд (контроль)* - діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, *передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.*

Відповідно до норм статті 1 Закону про нагляд (контроль) *способом здійснення державного нагляду (контролю)* є процедура здійснення державного нагляду (контролю), визначена законом, а *формою* - перевірка, ревізія, огляд, обстеження та в інші форми, визначені законом.

Будь-який захід державного нагляду (контролю) може бути плановим або позаплановим, а *основні вимоги до процедури їх здійснення (способу) встановлені статтями 5, 6, 7 Закону про нагляд (контроль).*

Права та обов'язки органу державного нагляду (контролю) під час здійснення ним державного нагляду (контролю) визначаються статтею 8 Закону про нагляд (контроль).

Також зазначаємо, що права та обов'язки суб'єкта господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) визначаються статтями 10, 11 Закону про нагляд (контроль).

Враховуючи зазначене, *затвердження Порядку здійснення державного гірничого нагляду, є неможливим, оскільки існування такого порядку суперечитиме нормам статті 19 Конституції України, а також грубо порушуватиме один з основних принципів державного нагляду (контролю), встановлений статтею 3 Закону про нагляд (контроль) -*

здійснення державного нагляду (контролю) лише за наявності підстав та в порядку, визначених законом.

2. Щодо положень проекту Порядку, спрямованих на врегулювання питань, пов'язаних із дозвільними процедурами, зазначаємо наступне.

Абзацом одинадцятим пункту 6 проекту Порядку передбачено, що під час проведення планових перевірок перевіряється наявність дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки.

Водночас, Законом України від 19.05.2011 № 3392-VI затверджено вичерпний перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності (далі - Перелік). Так, пунктом 48 Переліку визначено, зокрема, дозвіл на початок виконання робіт підвищеної небезпеки та початок експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

Таким чином, назву дозволу, зазначеного у абзаці одинадцятому пункту 6 проекту Порядку, необхідно привести у відповідність до вимог пункту 48 Переліку.

Абзацом другим пункту 2 проекту Порядку визначається, що основною метою державного гірничого нагляду є виявлення порушень гірничого законодавства та законодавства про надра, надання дозвільних та технічних документів, погодження визначених питань у сфері гірничих відносин та охорони надр.

При цьому не визначено погодження яких саме питань мається на увазі.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо за необхідне, зокрема:

1) абзац одинадцятий пункту 6 проекту Порядку викласти у такій редакції: «наявність дозволів на початок виконання робіт підвищеної небезпеки та початок експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки».

2) виключити з абзацу другого пункту 2 проекту Порядку слова щодо погодження визначених питань у сфері гірничих відносин та охорони надр.

Ураховуючи вищезазначене, запропоновані редакцією проекту постанови норми порушують вимоги статті 5 Закону про регуляторну політику в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються із діючими регуляторними актами.

Отже, проект постанови у запропонованій для розгляду редакції також не відповідає основним принципам державної регуляторної політики, викладеним у статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема:

- передбачуваності, оскільки запропоновані у проекті постанови норми не узгоджуються з нормами чинного законодавства України;

- збалансованості, з огляду на те, що розробником недостатньо доведено, що запропонований регуляторний акт забезпечить баланс інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави;

- доцільності, оскільки недостатньо обгрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми саме в запропонованому проектом постанови вигляді;
- ефективності, оскільки розробником не доведено забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів для суб'єктів господарювання.

3. Щодо підготовки АРВ до проекту постанови зазначаємо наступне.

Наданий розробником АРВ до проекту постанови не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, (далі – Методика).

Так, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема:

- визначити причини її виникнення;
- оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема *навести дані у цифровому чи кількісному вимірі*, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб.

Разом з тим, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише формальним описом проблеми, що виникає у сфері державного гірничого нагляду. Не наведено жодних даних у числовій формі, які б обгрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде *забезпечити суб'єктам господарювання* для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто, необхідно встановити, яким чином будуть діяти норми проекту постанови, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробником не оцінено, які організаційні заходи мають *здійснити органи влади та суб'єкти господарювання* для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано та не зазначено витрат на одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта згідно з

Додатком 2 до Методики, що не дозволяє зробити висновок стосовно визначення грошового еквіваленту витрат, які будуть виникати внаслідок запровадження регуляторного акта для суб'єктів господарювання.

Також, у розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатком 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави.

Зазначені обставини унеможливають надання об'єктивного висновку стосовно забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави.

У розділі VII АРВ «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» відсутнє, обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта.

У розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» розробником не враховано вимоги пункту 10 Методики.

Так, розробником наведено не повний перелік обов'язкових показників результативності регуляторного акта, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта.

Недотримання розробником вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено статтею 10 Закону про регуляторну політику.

Підсумовуючи викладене, за результатами розгляду положень проекту постанови та АРВ, встановлено, що проект розроблено з порушенням основних принципів державної регуляторної політики, а саме: передбачуваності, збалансованості, доцільності та ефективності, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику.

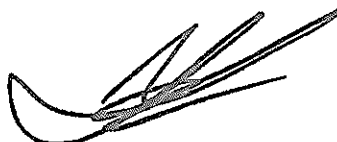
Крім цього, проект постанови також не відповідає вимогам статті 8 Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення державного гірничого нагляду».

Голова Державної регуляторної служби України

Ксенія ЛЯПІНА